

Luonnonvarakeskuksen lausunto Valtioneuvoston U-kirjelmä U 57/2025 vp

Tutkimusprofessori Matti Pastell, Erikoistutkija Liisa Pesonen, Ryhmäpäällikkö Kim Kaustell
12/2025

Yleiset tavoitteet

- EDIC for Agri-Food-konsortion tavoitteena on vauhdittaa Euroopan maatalous- ja elintarvikejärjestelmien digitaalista kehitystä. Luonnonvarakeskus näkee tavoitteet erittäin tärkeinä maatalouden digitalisaation ja sektorin kilpailukyvyn edistämiseksi.
- Perustajajäsenyys oikeuttaa osallistumaan infrastruktuurin perusrakenteiden suunnitteluun ja rakentamiseen sekä alkuvaiheessa EU-komission osoittamaan mittavaan rahoitukseen.
- Luonnonvarakeskus uskoo, että Suomen perustajajäsenyys EDIC for Agri-Foodissa mahdollistaa yhteisten eurooppalaisten digitaalisen infrastruktuurin yhteensopivuuden suomalaisten ratkaisujen kanssa.

Jäsenyyden hyödyt

- EDIC for Agri-Food tulee toimimaan aktiivisesti data-aineistojen monipuolisessa hyödyntämisessä, tekoälymallien kehityksessä sekä tutkimusrahoituksen hankinnassa. Tekoälymallien luotettava toiminta Suomessa voidaan varmistaa ainoastaan osallistumalla mallien kehitykseen.
- Aineistoja käytetään luvitetusti, yksityisyyden suojaa ja datan itsemääräämisoikeutta kunnioittaen
- Luonnonvarakeskus on ollut mukana hakemassa EDIC for Agri-Foodin ensimmäisen vaiheen toteutusta tukevaa AFDIS-hanketta (DEP-ohjelma). Hanke mahdollistaa suomalaisten tarpeiden huomioimisen eurooppalaisen digitaalisen infrastruktuurin (Digitaalinen maatila-ID) ja sen käyttötapauksen kehittämisessä.

Johtopäätökset

- Maatalous- ja elintarvikeala (Agri-Food) on esimerkiksi yksi Euroopan komission “Tekoälyn soveltamisstrategian” kymmenestä lippulaivasektorista ja yksi 14:sta GENAI4EU aloitteen sovellusalueesta, jolla tuetaan generatiivisten tekoälyratkaisujen kehittämistä ja käyttöönottoa Euroopan teollisissa ekosysteemeissä.
- Luonnonvarakeskus kannattaa Suomen liittymistä perustajajäseneksi EDIC for Agri-Foodiin, sekä ennen sen virallista perustamista EDIC for Agri-Foodin toimintaa käynnistävään ranskalaiseen yhdistykseen.